

31 සිට 50 දක්වා සෑම පිළිතුරකටම ලකුණු $1/2$ ගැනිත් හිමි වේ.

31. අ) තනි/වත්, අවධානම
ආ) වගකීම, තීරණ
32. අ) විත්තමත්, වටිනාකමේ
ආ) ද්‍රවශීලීතාවය, ඉල්ලුම්/ ජංගම හිඟුම
33. අ) තෘප්තිය, ආර්ථිකය
ආ) බලපත්‍රලාභී/ ලියාපදිංචි, අනුමත/ අවසර ලබා ඇති
34. අ) හිඟුම්, ගනුදෙනු
ආ) රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රය, 1919
35. අ) සහිතාරක්ෂක/ සොබස, නොහාරපත/ Bill of lading(B/L)
ආ) ආරක්ෂා, තීරණය
36. අ) විශේෂීකරණය, වලදාහිතාව
ආ) කාණ්ඩ/ සමූහ, කාර්ය/ ඇණවුම් මත
37. අ) 14001, තත්ත්ව
ආ) දෘඩාංග (hardware), මෘදුකාංග (Software)
38. අ) තෘප්තිය, වටිනාකම
ආ) ගනුදෙනුකරුවන්, අභ්‍යන්තර
39. අ) පොලී, ලාභාංශ
ආ) ප්‍රමුඛව, සංවර්ධනය
40. අ) වගු/ පොදුකාර්යය, කැපු/ ප්‍රාරම්භ
ආ) ව්‍යුහය, සටහන

41. 1) භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය මගින්
 2) භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරුව/ අලෙවිය මගින්
 3) භාණ්ඩ ගබඩා කිරීම් මගින්
 4) භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය/ බෙදාහැරීම මගින්

42. 1) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ විශ්වාසය හා කැමැත්ත ඉහළ යාම
 2) තරඟකාරිත්වයට සාර්ථකව මුහුණ දීමට හැකි වීම
 3) මූල්‍ය අක්‍රමිකතා විෂමාචාර පිටු දැකීම තුළින් විශ්වාසය තහවුරු වීම
 4) සේවක අසාධාරණකම් නොකිරීම තුළින් මනා මානවසම්පත් කළමනාකරණයක් සිදු වීම
 5) ධනාත්මක වැඩ පරිසරයක් ඇතිවීම
 6) නීතිමය ගැටලුවලින් වැලකීම
 7) ව්‍යාපාරයේ කීර්තිනාමය ඉහළයාම
 8) පුද්ගල හා පාරිභෝගික ආකර්ශනය ඉහළයාම
 9) ආයෝජකයන් ආයෝජනයට පෙළඹවීමක් ඇතිවීම

43.

- 10) ~~ආයෝජකයන් ආයෝජනයට පෙළඹවීමක් ඇතිවීම~~
 11) ~~වෙළඳපොළ වෙළඳපොළ වර්ධනය වීම~~ *වෙළඳපොළ වර්ධනය වීම*
 1. වෙළඳපොළේ රැදීසිටීම
 2. ලාභ උපරිම කිරීම
 3. විකුණුම් උපරිම කිරීම
 4. වෙළඳපොළ කොටස වැඩි කිරීම
 5. පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩි කිරීම
 6. කොටස්වල වෙළඳපොළ වටිනාකම වැඩිකිරීම
 7. ව්‍යාපාරිකයාගේ පෞද්ගලික තෘප්තිය
 8. සමාජ හා ප්‍රජාවගේ සුබසාධනය
 9. සේවක සුබසාධනය

1. මිලදී ගැනීම සඳහා සමාගමේ සිටින කොටස් හිමියන්ට කොටස් ඉදිරිපත් නොකර වෙනත් අයට විකිණිය නොහැකි වීම.
2. කොටස්කරුවන්ට තම කොටස්, කොටස් වෙළඳ පොළ හරහා විකිණිය නොහැකි වීම (ප්‍රසිද්ධියේ කොටස් හිකුත් කළ නොහැකි වීම)
3. උපරිම කොටස්කරුවන් සංඛ්‍යාව 50 කට සීමාවීම
4. පොදු සමාගම්වලට සාපේක්ෂව ණයකර වැනි බාහිර මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග සීමා වීම
5. බොහෝ පෞද්ගලික සමාගම්වල අයිතිය ව්‍යාපාරික පවුල්වලට සීමාවීම

1. ව්‍යාපාරික අරමුණ අවදානම් සහගත වීම නිසා ව්‍යවසායකයා තුළ ඇති අවදානම් කළමනාකරණ හැකියාව තුළින් විය අවම කර ගත හැකි වීම.
2. ව්‍යවසායකයාගේ කැපවීම හා දැනුම මත බොහෝ දුරට ව්‍යාපාරය සාර්ථක වීම.
3. ව්‍යවසායකයා තුළ ඇති ආත්ම විශ්වාසය හා අධීක්ෂණය ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට බලපෑම
4. ව්‍යවසායක නිපුණතා වර්ධනය කර ගැනීම තුළින් ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගත හැකි වීම
5. ව්‍යවසායකයාගේ නිර්මාණශීලී හැකියාව තුළින් ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගත හැකි වීම

1. සමබර වූ ප්‍රවාහනය හා සැපයුම් සේවා පද්ධති (Balanced Logistics Systems)
2. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය දක්වා ප්‍රවාහය සංකීර්ණ වූ පද්ධති (Heavy inbound Logistics Systems)
3. නිෂ්පාදනයෙන් පසු අවසන් පාරිභෝගිකයා අතට පත් කිරීම සංකීර්ණ වූ පද්ධති (Heavy outbound Logistics Systems)
4. නිෂ්පාදිත අලෙවියෙන් පසු ආපසු ප්‍රවාහය සහිත පද්ධති (Reverse Logistics Systems)

www.alevelapi.com

අත්‍යන්තර ප්‍රභව

1. රඳවාගත් ලාභ (සංචිත)
2. කෘෂි වෙන් කිරීම
3. අතිරික්ත වත්කම් විකිණීම
4. කාරක ප්‍රාග්ධනය දැඩිව පාලනය කිරීම

බාහිර ප්‍රභව

1. කොටස් නිකුතුව
2. ණයකර නිකුතුව
3. බැංකු ණය
4. බැංකු අයිරා
5. උකස්කර
6. කුලීපිට ගැනුම්
7. වාණිජ පත්‍රිකා
8. වෙළෙඳ ණය
9. කල් බදු

- 48.
1. විද්‍යුත් වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම
 2. භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රචාරය කිරීමට
 3. තම තරඟකරුවන් පිළිබඳ වැදගත් තොරතුරු ක්ෂණිකව ලබා ගැනීමට
 4. සන්නිවේදන පිරිවැය අවම කර ගැනීමට
 5. තමා සතු වෙළෙඳ පොළ ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමට
 6. තොරතුරු වේගවත්ව හා පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හා ලබා දීමට
 7. සමාජ ජාලා උපයෝගී කර ගනිමින් ව්‍යාපාර කටයුතු සිදු කිරීමට
 8. යොග්‍ය ආකර්ෂණය.

- 49.
1. පැහැදිලි ඉම
 2. ගනුදෙනුකරුවෝ
 3. ඉලක්ක
 4. අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පත්

- 50.
1. භාණ්ඩ තෝරා ගැනීම/ මගහ සාප්පු (Shopping Cart/ Online Shop/ Add to Cart/Selection)
 2. ඇණවුම් පිළිගැනීම/ ඇණවුම් කිරීම/ ගෙවීම් සිදු කිරීම (Accepting Orders/ Ordering/Payment)
 3. ඇණවුම් සකස් කිරීම/සුදානම් කිරීම/ ඇසුරුම් කිරීම (Order Processing/ Packing)
 4. බෙදා හැරීම/ (Delivery/ Shipping)

1. වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් අවසන් කිරීමෙන් පසු ආශා විසින් 'අමාශා' නමින් රූපලාවණ්‍යාගාරයක් ආරම්භ කර, එහි කළමනාකරු ලෙස අමර පත් කරන ලදී. රු. 500 000 ක ණය මුදලක් සහ ඇයගේ ඉතුරුම් මුදල් රු. 200 000 ක් ද මෙම ව්‍යාපාරය සඳහා ආශා විසින් ආයෝජනය කරනු ලැබී ය. ආශා විසින් රු. 600 000 ක් ගෙවා ගොඩනැගිල්ලක් මිල දී ගත් අතර, ඉතිරිය තම ව්‍යාපාරය මගින් ඉහළ ගුණත්වයෙන් යුතු සේවාවක් සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය නවීන උපකරණ ආනයනය කිරීම සඳහා වැය කරන ලදී. ඇය ඇතුළු පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය තම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පහසුව සලකා ඕනෑම මොහොතකදී, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිවසට පැමිණ හෝ රූපලාවණ්‍යාගාරයේදී හෝ තම සේවා සැපයීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

(i) මෙම ව්‍යාපාරය පහත නිර්ණායක අනුව වර්ග කරන්න.

- (අ) හිමිකාරිත්වය :
- (ආ) අරමුණ :
- (ඉ) පරිමාණය :
- (ඊ) නිෂ්පාදන අංශය : (ලකුණු 04 යි)

- (අ) හිමිකාරිත්වය - පෞද්ගලික
- (ආ) අරමුණ - ලාභය
- (ඉ) පරිමාණය - සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ/ සුළු පරිමාණ
- (ඊ) නිෂ්පාදන අංශය - සේවා

(ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

- (ii) (අ) ආශාගේ ව්‍යාපාරය ඉටු කරනු ලබන්නේ පුද්ගල අවශ්‍යතාවයක් ද නැතහොත් වුවමනාවක් ද යන්න කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) ආශා විසින් මිල හැර, පාරිභෝගික ඉල්ලුම වැඩි කරගැනීම සඳහා යොදාගෙන ඇති වෙනත් උපක්‍රම දෙකක් නම්කර, ඒවා විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(අ) වුවමනාවකි,

(ලකුණු - 01)

ජීවත්වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය/ අනිවාර්ය නොවන හෙයින්

(ලකුණු 01)

(ආ) ඉහළ ගුණත්වය - නවීන උපකරණ භාවිතය

- පහසුව - ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිවසට පැමිණීම
- ඕනෑම අවස්ථාවකදී සේවා සැපයීම

(උපක්‍රම සඳහා $1/2 \times 2 =$ ලකුණු 01)

(විස්තර කිරීමට $1/2 \times 2 =$ ලකුණු 01)

(ලකුණු)

(iii) (අ) මෙම ව්‍යාපාරයේ ශක්තීන් දෙකක් හා දුර්වලතා දෙකක් දක්වන්න.
(ආ) ආයාගේ ව්‍යාපාරය අයත් කර්මාන්තය ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන ආකාර දෙකක් විස්තර කරන්න.

- (අ) ශක්තීන්
1. ආයා වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවක් හදාරා තිබීම නිසා ඉහළ දැනුමක් තිබීම
 2. පුහුණු කාර්යය මණ්ඩලයක් සිටීම
 3. නවීන උපකරණ භාවිතය

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 02$)

- දුර්වලතා
1. ණය ප්‍රාග්ධනය වැඩිවීම
 2. කාරක ප්‍රාග්ධනය දුෂ්කරතා පැවතීම

(ලකුණු $1/2 \times 2 = 02$)

- (ආ)
1. රැකියා නියුක්තියට දායක වීම
 2. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට දායක වීම
 3. සංකීර්ණ මිනිස් වුමනා සපුරාලීම
 4. බදු ආදායම් ඉහළයාම

ආකාරයේ
අර්ථ 20 ලෙස 2 ය.
(ලකුණු $1/2 \times 2 = 02$)

(iv) (අ) මෙවැනි ව්‍යාපාරවල දැකිය හැකි සීමා භාරක සඳහන් කරන්න.
(ආ) ආයාගේ ව්‍යාපාරයේ ව්‍යවසායකත්වයට අමතරව යොදවා ඇති සම්පත් භාරක උදාහරණ සහිතව ලියන්න.

(ලකුණු)

- (අ)
1. අයිතිකරුගේ අසීමිත වගකීම
 2. ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනීමේදී දුෂ්කරතා මතුවීම
 3. අයිතිකරු විසින්ම තීරණ ගනු ලබන නිසා ඒවා ආකාරික විය හැකි වීම
 4. නෛතික පුද්ගලභාවයක් නොමැති වීම
 5. අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැති වීම
 6. ව්‍යාපාරය පුළුල් වන විට කළමනාකරණය අපහසු වීම
 7. අලාභ තනිව භුක්ති විඳීමට සිදුවීම

(ලකුණු $1/2 \times 4 = 02$)

(ආ)

- භූමිය - ගොඩනැගිල්ල පිහිටි ඉඩම
- ඉමය - සේවකයින්
- ප්‍රාග්ධනය - ගොඩනැගිල්ල - රූපලාවන්‍ය උපකරණ, මුදල්
- දැනුම - සේවක කුසලතා, කළමනාකරණ හැකියාව/ දැනුම
- කාලය - සේවකයින් සේවයේ නිරතවන කාලය යන්න සේවයේ යොදවාගන්නා කාලය තීරණ ගැනීම සඳහා ගත වන කාලය
- තොරතුරු - පාරිභෝගික රුචියට ගැලපෙන මෝස්තර නව තාක්ෂණ පිළිබඳ තොරතුරු, වෙළෙඳපොළ පිළිබඳ තොරතුරු

සම්පත් පමණක් දක්වා ඇත්නම් සම්පත් 4 ට ලකුණු 01
සම්පත් 02 ලකුණු 1/2

උදාහරණ සමඟ සම්පත් දැක්වීමට කරුණු 04 ට ලකුණු 02
කරුණු 02 ට ලකුණු 1/2

විකක් නම් ලකුණු නැත.

(v) ආශාතේ ව්‍යවසායකත්ව ගතිලක්ෂණ සහ කුසලතා තවදුරටත් වර්ධනය කරගත හැකි ආකාර හඟරක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(මුළු ලකුණු 20 යි)

- (1) ස්වයං ඇගයීම - තම ව්‍යවසායකත්ව නිපුණතා හඳුනා ගෙන තව දුරටත් සංවර්ධනය කරගත යුතු නිපුණතා හඳුනා ගැනීම
- (2) පුහුණුව - පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගී වීම
- (3) අධ්‍යාපනය - ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳව ලබන අධ්‍යාපනය
- (4) අත්දැකීම්වලින් ඵල ලැබීම - වෙනත් ව්‍යවසායවල කටයුතු කිරීමෙන් හෝ තමා ම ව්‍යවසායකයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමෙන්

නම් කිරීමට ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02
පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02

2. (i) (අ) වෙළෙඳ විෂමාවාර පිළිබඳව ඔබට පැමිණිලි කළ හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත ආයතන හඟරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) වෙළෙඳුන් විසින් සිදු කරනු ලබන වෙළෙඳ විෂමාවාර දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

- (අ) 1. පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය
- 2. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය
- 3. මිනුම් ඒකක හා ප්‍රමිති සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
- 4. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- 5. ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය
- 6. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය

(ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02)

- (අ) 1. මල වෙනස් කර තිබීම
 2. කල් ඉකුත් වූ භාණ්ඩ විකිණීම
 3. කල් ඉකුත් වීමේ දිනය වෙනස් කිරීම
 4. භාණ්ඩ සැඟවා තැබීම
 5. බාල භාණ්ඩ සමඟ මිශ්‍ර කිරීම
 6. අයථා ප්‍රචාරණයේ යෙදීම
 7. කිරුම් මිණුම් වංචා සිදු කිරීම
 8. ඉතිරි මුදල් වංචා කිරීම
 9. පාරිභෝගිකයින් නොමඟ යැවීම
 (පොරොන්දු දී ඉටු නොකිරීම)

කල් - 2 (අ)
 විෂය - 2 (අ)
 ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 2$

(ii) (a) විධිමත් සංවිධානයක් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කරන්න.
 හා සිමිත පොදු සමාගම්වල ප්‍රක්ෂණ ගතරක් දක්වන්න.

ලියවිල්ලක් සිටියේ

(ආ) පොදු අරමුණක් ඉටු කර ගැනීම සඳහා ඒකාගාරී වී සිටින පුද්ගල කණ්ඩායමකින් සැදුම්ලත් සංවිධාන ව්‍යුහයක් සහිත සමාජ ඒකකයකි. ඉහත ඉර් අදි පද සහිත සම්පූර්ණ පිළිතුරකට (ලකුණු 02)

එසේ නොමැතිනම් නිවැරදි පිළිතුරකට සුදුසු පරිදි ලකුණු ලබා දෙන්න

- (ආ) 1. අවම කොටස්කරුවන් සංඛ්‍යාව එක් අයෙකු වීම හා උපරිමය සීමිත නොමැති වීම
 2. අවම අධ්‍යක්ෂවරු සංඛ්‍යාව දෙදෙනෙකු වීම
 3. කොටස් හා වෙනත් සුරැකුම්පතේ ප්‍රසිද්ධියේ නිකුත් කල හැකි වීම
 4. කොටස්කරුවන්ට ලාභාංශ ගෙවීමට පෙර ණය ගෙවීමේ හැකියාව පිළිබඳව පරීක්ෂණය කළ යුතු වීම.
 5. කොටස්කරුවන්ගේ වගකීම සීමා සහිත වීම.
 6. නෛතික පුද්ගල භාවයක් පැවතීම
 7. අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම
 8. ගිණුම් තැබීම හා ප්‍රසිද්ධ කිරීම අනිවාර්ය වීම

ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 = 2$

(iii) (අ) 'වරලත් ව්‍යාපාර' යන්න නිර්වචනය කරන්න.

(ඉකුණු 02 යි)

(ආ) ලැයිස්තුගත පොදු සමාගමක් ලැයිස්තුගත නොකළ පොදු සමාගමකින් වෙනස් වන්නේ කෙසේ දැයි විස්තර කරන්න.

(ඉකුණු 02 යි)

(අ) කීර්ති භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් සපයන ව්‍යාපාර ආයතනයක් එම භාණ්ඩය හෝ සේවාව නිෂ්පාදන වෙළෙඳ පොළ ප්‍රදේශයක අලෙවි කිරීමට තවත් ව්‍යාපාර ආයතනයකට අවස්ථාව දීමට යොදා ගන්නා ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමයයි.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ඉකුණු 02 යි)

(ආ) 1. ලැයිස්තු ගත සමාගම් පොදු කොටස් වෙළෙඳ පොලෙහි ලියාපදිංචි වී ඇති අතර, ලැයිස්තු ගත නොවූ සමාගම් එසේ ලියාපදිංචි වී නොමැත.

2. ලැයිස්තු ගත පොදු සමාගම්වල කොටස්, කොටස් වෙළෙඳ පොලේ හුවමාරු කළ හැකි අතර ලැයිස්තු ගත නොවූ සමාගම්වලට එසේ හුවමාරු කළ නොහැකිය.

3. ලැයිස්තු ගත පොදු සමාගම් නම් ලිවීමේදී නමට පිටුපසින් පොදු යන වචනය/ (PLC) භාවිත කළ යුතු අතර ලැයිස්තු ගත නොවූ සමාගම්වලට එසේ භාවිත කළ නොහැකිය.

(ඉකුණු 01 x 2 = ඉකුණු 02 යි)

(iv) කීර්ති, දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මිලට ගනු ලබන මසුන් අපනයනය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් මසුන් නිලෝචන අපනයන මිල ඇ.ඩො. 16 සිට ඇ.ඩො. 06 දක්වා අඩු විය. මේ නිසා කීර්ති මහතා තම ව්‍යාපාරය වසා දැමීමට තීරණය කළ නමුත් සේවකයින් සහ ප්‍රදේශවාසීන් විසින් එම තීරණය කෙරෙහි විරෝධයක් දැක්වී ය.

(අ) මෙම ව්‍යාපාරයේ 'සමාජ වගකීම' යනුවෙන් හදුනාස් කරනුයේ කුමක් ද? (ඉකුණු 01 යි)

(ආ) ඉහත ව්‍යාපාරය කෙරෙහි උනන්දුවන පාර්ශව කුණක් නම් කර, එක් එක් පාර්ශවය එසේ උනන්දු වීමට බලපානු ලබන එක් හේතුව බැගින් දක්වන්න. (ඉකුණු 03 යි)

(අ) ව්‍යාපාරය හා සම්බන්ධව උනන්දුක් දක්වන සියලුම පාර්ශවයන්ට උපරිම අයුරින් සාධාරණයයක් ඉටු වන ආකාරයට කටයුතු කිරීමයි.

(ඉකුණු 01 යි)

(ආ) 1. කීර්ති/ අයිතිකරු

- ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනයට ප්‍රමාණවත් ඉපයීමක්/ ලාභයක් ලබා ගැනීමට
- ව්‍යාපාරයේ වර්ධනය පිළිබඳ දැන ගැනීමට
- වෙළෙඳපොළ කොටස දැන ගැනීමට

2. සේවකයින්

- රැකියාවේ පුරුක්ෂිත බව දැන ගැනීමට
- ඉහළ වැටුපක් ලබා ගැනීමට
- ප්‍රසාද දීමනා ලැබීමේදී දැන ගැනීමට
- රැකියාවේ උසස්වීම් ලබා ගැනීමට

3. ගැනුම්කරුවන්

- අඛණ්ඩව හිඡ්පාදිත ලබා ගැනීමට
- වගකීම් හිසිපරිදි ඉටු කරන්නේදැයි දැන ගැනීමට
- ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට

4. සැපයුම්කරුවන්

- අඛණ්ඩව ඇණවුම් ලබා ගැනීමට
- සපයන ලද භාණ්ඩ සඳහා මුදල් ලබා ගැනීමට

5. ප්‍රදේශවාසීන්/ ප්‍රජාව

- පරිසරය සුරැකීම පිළිබඳ සොයා බැලීමට
- රැකියා අවස්ථා ලබා ගැනීමට

නම් කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 3 =$ ලකුණු
 හේතු දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 3 =$ ලකුණු

(v) නාර්කික පාරිභෝගිකයෙකු වෙළෙඳපොළ තුළ හැසිරෙන ආකාරය කරුණු හතරක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- (1) ගෙවන මුදලට සරිලන වටිනාකමකින් යුත් භාණ්ඩතෝරා ගැනීම
- (2) ප්‍රමිතියෙන් ඉහළ භාණ්ඩ තෝරා ගැනීම
- (3) වෙළෙඳ විෂමාවාරවලට චිරේභව ක්‍රියා කිරීම
- (4) පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් කඩවීම පිළිබඳව අදාළ බලධාරීන් දැනුවත් කිරීම
- (5) තමා ජීවත්වන පරිසරය ආක්ෂා කිරීම
- (6) සමාජය පිළිබඳව සැලකිලිමත වීම
- (7) සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම

8- සමාජය සහායකයා (ඉහත කරුණු හතරක් ඇතුළත්ව පහැදිලි කිරීමකට ලකුණු
 (එසේ නොමැති සුදුසු පරිදි ලකුණු ලබා දීම)

3. රජය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගුවන් සමාගමක් හම් වෙළෙඳපොළ කොටස වර්ධනය කරගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් පෞද්ගලික ගුවන් සමාගමක් වන 'එයාර් ඇල්ෆා' සමග සංයෝජනය වන ලදී.

(i) (අ) 'ව්‍යාපාර ඒකාබද්ධවීම්' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ඉහත සමාගම් දෙක අතර සිදු වූ ඒකාබද්ධවීම් කුමන සංයෝජනයට අදාළ දැයි නම් කර, එම සංයෝජන වර්ගය පිළිබඳව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(අ) වෙන් වෙන්ව පැවති සමාගම් දෙකක් හෝ කිහිපයක් තනි ව්‍යාපාරයක් බවට පරිවර්තනය වීමයි. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) තිරස් සංයෝජනය (ලකුණු 01 යි)

එක සමාග ව්‍යාපාර කටයුතුවල යෙදී සිටින සමාගම් දෙකක් හෝ කිහිපයක් ඒකාබද්ධ

වීම තිරස් සංයෝජනය යයි. (ලකුණු 01 යි)

(ii) (අ) කල්බදු සමාගම් මගින් ව්‍යාපාරිකයකුට හිමිවන වාසි හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නියෝජ්‍යායතන කාර්යයන් හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)

(අ) 1. විශාල වටිනාකමකින් යුත් වත්කම් මුළු මුදලම නොගෙවා භාවිත කළ හැකි වීම

2. කල් බදු සඳහා ගෙවන කුලිය අදායම් බද්දෙන් නිදහස් වීම

3. යන්ත්‍ර යල් පැනීම් නිසා සිදුවන පාඩු හා ප්‍රාග්ධන අලාභ මඟ හැරීම්

4. විශාල මුදලක් ආයෝජනය නොකර වැඩි ආදායමක් ඉපයිය හැකි වීම

5. ආදායම් ලබමින් කල් බදු වාරික මුදල ගෙවිය හැකි වීම

www.alevelapi. (ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02 යි)

(ආ) 1. රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය

2. විදේශ විනිමය පාලනය

3. කුඩා පරිමාණයේ මූල්‍යකරණ වැඩ සටහන් සහ ග්‍රාමීය ණය යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ මූලික ආයතනය ලෙස ක්‍රියා කිරීම

4. සේවක ආර්ථි සාදක අරමුදල (EPF) කළමනාකරණය කිරීම

(ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02 යි)

(iii) (අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු හා බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම් අතර ඇති වෙනස්කම් දැක්වීම විස්තර කරන්න.

(ආ) 'ලංකා සෙට්ල්' (Lanka Settle) පද්ධතියේ ප්‍රධාන ගෙවීම් පියවීම් පද්ධති දැක්වීම විස්තර කරන්න.

වැග්ගල්ස් නැමස් ලෙව් 1/2 බැංකු

(අ)	බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	බලපත්‍රලාභී මුදල් සමාගම්
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ජංගම ගිණුම් පවත්වාගෙන යාමට අවසර ඇත. ◆ විදේශ විනිමය ගනුදෙනුවල යෙදීමට අවසර ඇත. ◆ ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය විශාලය ◆ නියෝජිත සේවා සපයයි ◆ රාජ්‍ය හෝ පුද්ගලික අංශයට අයත්වේ ◆ 1988 අංක 30 දරණ බැංකු පනත අදාළ වේ ◆ මුදල් මැවීමේ හැකියාව ඇත ◆ බැංකු අයිතා ලබා දේ ◆ බැංකු අණකර, ණයවර ලිපි, සංචාරක චෙක්පත් නිකුත් කරයි 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ජංගම ගිණුම් පවත්වාගෙන යාමට අවසර නොමැත. ◆ විදේශ විනිමය ගනුදෙනුවලට අවසර නැත. ◆ ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය සාපේක්ෂව කුඩාය ◆ නියෝජිත සේවා නොසපයයි ◆ පෞද්ගලික අංශයට පමණක් අයත්වේ ◆ 2011 අංක 42 දරන මුදල් බැංකු පනත අදාළ වේ ◆ මුදල් මැවීමේ හැකියාව නැත ◆ බැංකු අයිතා ලබා නොදේ ◆ බැංකු අණකර, ණයවර ලිපි, සංචාරක චෙක්පත් නිකුත් නොකරයි

2
(වෙනස්කම් 04 කට ලකුණු 1 X 2 = 8)

(ආ) තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධතිය (RTGS) ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු අතර ඉහල වටිනාකමක් සහිත ගනුදෙනු උසස් තාක්ෂණය හා ප්‍රමිතිය යොදා ගෙන ඇති පියවීම් සඳහා පිහිටුවා ඇති ගෙවීම් ක්‍රමයයි.

ලේඛන රහිත සුරැකුම් තැන්පතු පද්ධතිය (SSDS) මුද්‍රිත සුරැකුම්පත් භාවිතය වෙනුවට සුරැකුම්පත් මිලදී ගැනීමට හෝ විකිණීමට අදාළ ගනුදෙනුවක් කිරීම සඳහා ලේඛන රහිත භාවිතවන ක්‍රමයයි. Lanka Secure ලෙස ද හඳුන්වයි.

(iv) (අ) ශ්‍රවණ ප්‍රවාහනය, ආර්ථිකයට වැදගත් වන ආකාරය පිළිබඳව හේතු දෙකක් දැක්වමින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ මහාමාර්ග ප්‍රවාහන අංශයේ දැකිය හැකි වර්තමාන ප්‍රවණතා දෙකක් උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

- (අ)
- දේශීය හා විදේශීය සංචාරක ප්‍රවර්ධනයට ඉවහල් වීම මගින් විදේශ විනිමය ඉපයීම
 - විදේශ ආයෝජකයින් ආකර්ශනය තුලින් ප්‍රාග්ධනය රට තුළට ගලා වීම
 - ප්‍රවාහනය තුළින් භාණ්ඩ මිල ස්ථාවර වීම හා හිඟයක් නොපැවතීම
 - ප්‍රවාහන කටයුතු වේගවත් වීම
 - බදු ආදායම ඉහළ යාම
 - නාස්තිය හා අපතේ යාම් අවම වීම
 - රැකියා අවස්ථා උදාවීම
- (ලකුණු 1 x 2 = 02 යි)

(ආ) • රට පුරා අධිවේග මාර්ග ව්‍යාප්තිය
උදා : කොළඹ, කටුනායක, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග

• ශ්‍රවණ පාලම් ප්‍රධාන නගර ආශ්‍රිතව බිහිවීම

උදා : නුගේගොඩ, දෙහිවල

• උමං මාර්ග ප්‍රධාන නගර ආශ්‍රිතව බිහි කිරීම

උදා : බොරැල්ල, මහනුවර

• රටපුරා අතුරු මාර්ග නවීකරණය

• ග්‍රාමීය වශයෙන් අතුරු මාර්ග කොන්ක්‍රීට් දැමීම

• නගරාන්තර බස් සේවාව ව්‍යාප්ත වීම

• බස් නැවතුම් පොළ පහසුකම් සහිතව සංවර්ධනය

උදා : මාකුඹුර බහු කාර්ය මධ්‍යස්ථානය

• පරිසර හිතකාමී වාහන භාවිතය

උදා : දෙමුහුණ් හා විදුලි

(උදාහරණ සහිත පිළිතුරකට ලකුණු 1 x 2 = 02 යි)

(උදාහරණ නොමැති නම් $\frac{1}{2} \times 2 = 01$ යි)

(v) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර නිර්වචනය කිරීමේදී 'ප්‍රමාණාත්මක සාධක' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කර, ඒ සඳහා උදාහරණ දෙකක් සපයන්න.

• සංඛ්‍යාත්මක ප්‍රකාශ කළ හැකි ගණනය කළ හැකි සාධක වේ.

(ලකුණු 01)

හිඳසුන් : ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය

ලෙදාගන්නා සේවක සංඛ්‍යාව

භාවිතයට ගන්නා බල ශක්ති ධාරිතාව

වාර්ෂික පිරිවැටුම්

යොදවා ඇති යන්ත්‍ර උපකරණවල වටිනාකම

(උදාහරණයකට ලකුණු 01½ බැගින් ලකුණු)

4. (i) (අ) 'ණායවර ලිපිය' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?

(ආ) උතුණු ආසියානු කලාපීය සහයෝගිතා සංගමයේ (SAARC) සහයෝගිතා කර්මයක පිළිබඳව තොරතුරු සපයන්න.

(ආ) ණායවර ලිපිය

ආනයනකරුවන්ගේ ඉල්ලීම මත ආනයනකරුවන්ගේ බැරකුටුම් විසින් ආනයනයකරුවන්ගේ මුදල් ගෙවන බවට එකඟ වෙමින් අපනයනකරුවන්ගේ බැරකුටුම් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලියවිල්ල ණායවර ලිපියයි.

(ලකුණු 12)

(ආ)

- කෘෂිකර්මාන්තය හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය
- විදුලි සංදේශ, විද්‍යාව, තාක්ෂණය හා දේශගුණික විද්‍යාව
- සෞඛ්‍ය හා ජනගහන කටයුතු
- ප්‍රවාහනය
- මානව සම්පත් සංවර්ධනය

(ලකුණු 14)

(ii) (අ) සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) සඳහා දායකත්වය ලබා දිය යුතු පාර්ශව නම් කර, පුද්ගලික දැරිය යුතු අවම දායකත්ව ප්‍රතිශත සඳහන් කරන්න.

(ආ) රක්ෂණය කළ නොහැකි අවදානම් හඳුනාගත හැකි ආකාර ගතරක් දක්වන්න.

(අ) පාර්ශව - සේවකයා 8% (සේවක වැටුපෙන්)

සේවක 12% (සේවක වැටුපෙන්)

(ලකුණු 13)

(ආ)

- අවදානම පුරෝකථනය කළ නොහැකි වීම
- මූලධර්මය වශයෙන් තක්සේරු කළ නොහැකි වීම
- අවදානම අහඹු ලෙස සිදු වීම *සුරැකීම / අවදානම් නිවැරදිව*
- සත්‍යාපන කළ නොහැකි වීම
- සම්බන්ධතාවලින් තොර නොවීම
- ස්වභාවික හේතූන් නිසා වන හානිය (ක්ෂය වීම යල් පැනීමේ වාෂ්ප වීම)

(ලකුණු 1/2 x4 = 02)

(iii) (අ) වෙක්පත් ලිවීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) සීමාකාරී පිටසනක ඇති වැදගත්කම හේතු දෙකක් ඇසුරෙන් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(අ)

- වෙක්පත් ලිවීමේදී නොමැකෙන තීන්ත වර්ගයක් භාවිතා කිරීම
- පිළිපතේහි අදාළ විස්තර සටහන් කළ යුතුය
- වෙක් පත් ලිවීමේදී වරදක් වුවහොත් වරද තනි ඉරකින් කපා නිවැරදි කර අණ කරුගේ අත්සන යෙදීම
- එකම භාෂා මාධ්‍යයක් යොදා ගැනීම
- අණකරුගේ අත්සන නිසිලෙස යෙදිය යුතුය
- දිනය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳව ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව සැලකිමත් වීම
- හිස් වෙක්පත්වලට අත්සන් නොයෙදීම

(ලකුණු 1/2 x4 = 02)

www.alevelapi.com

- (ආ)
- අදායකයා වෙක්පත් බැරකුවේ තැන්පත් කිරීමේදී වෙනත් අයෙකුට පැවරීමේදී මඟ පෙන්වීමක් ලැබීම
 - වෙක්පත අතින් පැවරීම සීමා වීම
 - වෙක්පතට ආරක්ෂාවක් හිමි වීම.

(කරුණු 02 කට ලකුණු 02)

(iv) (අ) පොදු (General) වගකීම් රක්ෂණයේ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?

(ආ) ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනයේ වැදගත්කම හේතු තුනක් පැහැදිලි කරන්න.

(ඇ) දේපල හෝ ව්‍යාපාර කටයුතුවලින් පැන නැගිය හැකි අහඹු සිද්ධීන් හිස පවිලි පාර්ශවයකට සිදුවියහැකි හානි වෙනුවෙන් වම් දේපල අයිතිකරු විසින් හෝ ව්‍යාපාරිකයින් විසින් ලබාගන්නා රක්ෂණවරණය

(ඈ)

- වෙළෙඳ ගනුදෙනුවලදී අදාළ පාර්ශව අතර අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා
- සේව්‍ය සේවක සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමට
- මානව හා භෞතික සම්පත් මනාව කළමනාකරණය කිරීම සඳහා
- අලෙවි ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා

$3 \times \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$
 $3 \times \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$
 (කරුණු 08 ට ලකුණු 11)

(v) ව්‍යාපාරයකට 'බාර් කේත' (Barcodes) වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි හේතු තුනක් පැහැදිලි කරන්න.

- ක්ෂණික ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හැකි වීම
- තොග ගණය කිරීමට පහසු වීම
- පාරිභෝගික විශ්වාසය වැඩි වීම
- මංගත ක්‍රමයේ දී ගනුදෙනු පහසු වීම
- වංචා අක්‍රමිකතා අවම වීම
- පුද්ගල වැරදි අවම වීම
- සේවක ප්‍රමාණය අඩු වීම
- අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීමට පහසු වීම

වැඩසහනය වැඩසහන

(කරුණු 04 ට ලකුණු 11)

5.

(i) (අ) 'සංවිධානයක්' යනු කුමක් දැයි විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 02 කි)

(ආ) 'සඵලදායීතාවය' හා 'කාර්යක්ෂමතාවය' අතර ඇති සම්බන්ධතාව විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 02 කි)

(අ) යම් පරමාර්ථයක් හෝ පරමාර්ථ කිහිපයක් ඉටු කර ගැනීම සඳහා ඒකීව වැඩිකරන පුද්ගලයන්ගේ එකතුවක් සංවිධානයක් වේ. අරමුණු අත්පත් කර ගැනීම සඳහා සංවිධාන කටයුතු කරයි. (ලකුණු 02)

(ආ) ආයතනයක් විසින් කොතෙක් දුරට අපේක්ෂිත අරමුණු නිවැරදිව ප්‍රගාකර ගන්නේද යන්න සඵලදායකත්වය වන අතර අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ දී දෙනලද සම්පත් ප්‍රමාණයක් භාවිත කර උපරිම නිමවුමක් ලබා ගැනීම කාර්යක්ෂමතාවයි

හැතහොත්

නිවැරදි දෙය කිරීම සඵලදායකත්වය වන අතර කළ යුතු කාර්යය නිවැරදිව කිරීම කාර්යක්ෂමතාවයි.

කාර්යක්ෂමතාවය හා සඵලදායකත්වය අතර සම්බන්ධය රූප සටහනකින්ද පෙන්නුම් කළ හැකිය.

කළේ කුමක් ද?	දේ වැරදි	කරන්නේ කෙසේද ?	
		නිවැරදි ලෙස	වැරදි ලෙස
	දේ වැරදි	සඵලදායී කාර්යක්ෂම	සඵලදායී අකාර්යක්ෂම
		සඵලදායී නොවේ කාර්යක්ෂමයි:	සඵලදායී නොවේ අකාර්යක්ෂමයි

(ලකුණු 02)

(සම්බන්ධතාව දැක්වෙන පහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02)

- (ii) (අ) සංවිධානයක් විමධ්‍යගතකරණය කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් ලියන්න. (02)
- (ආ) පාලන ක්‍රියාවලියේ වැදගත්කම පිළිබඳව හේතු හඟරක් සඳහන් කරන්න. (02)

(අ) සංවිධානයක් විමධ්‍ය ගත කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි

1. ඉහළ කළමනාකරණයේ කාර්යය භාරය අඩුවීම
2. ගුණාත්මක තීරණ ගත හැකි වීම
3. පහසුවෙන් තීරණය ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි වීම
4. යටත් සේවකයින් සංවර්ධනය වීම
5. සේවක අභිප්‍රේරණය ඉහළ යාම
6. සේවක තෘප්තිය වර්ධනය වීම

(වාසි 02 ට ලකුණු $1/2$ බැගින් ලකුණු)

සංවිධානයක් විමධ්‍ය ගත කිරීමෙන් ලැබෙන අවාසි

- තීරණය ගැනීම ප්‍රමාද වීම
- පිරිවැය වැඩිවීමට හැකි ඉඩකඩ
- තීරණවල ඒකීයත්වයක් නොපැවතීම
- සම්බන්ධීකරණය අපහසු වීම (සන්නිවේදනය අපහසුවීම)

(අවාසි 02 ට ලකුණු $1/2$ බැගින් ලකුණු)

(ආ)

- නිෂ්පාදිතයේ ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම
- පිරිවැය අවම කර ගත හැකි වීම
- පුද්ගලයන් අතින් සිදුවන වැරදි අවම කර ගැනීමට හෝ ඉහත මට්ටමකට ගෙන ඒමට හැකි වීම
- පරිසරයේ වෙනස්වීම්වලට අනුව ගැලපීමට හැකියාව ලැබීම
- ආයතනයේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය හා වැරදි නිවැරදි කර ගැනීමට හැකි වීම
- ආයතනයේ කාර්ය සාධනය අපේක්ෂිත මට්ටමින් සිදුවන බව තහවුරු කර ගැනීම

(ලකුණු $1/2 \times 4 =$ ලකුණු 2)

(iii) (අ) නිෂ්පාදනයක 'එකතුවක අගය' යනු කුමක් ද?

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) 'කුටි පිරිසක' යන්න උදාහරණයක් ඇසුරෙන් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(අ) පරිවර්තන ක්‍රියාවලියේ විවිධ අවස්ථාවලදී යෙදවුම්වලට වටිනාකමක් එකතුවීමෙන් නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම වැඩිවන අතර එය එකතු කළ අගය ලෙස හඳුන්වයි.

(ලකුණු 02)

(ආ) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී එක සමාන යන්ත්‍ර හා විෂම යන්ත්‍ර වෙත වෙනම කුටිවල සවිකර නිෂ්පාදනය කටයුතු ගලා යන ආකාරයට සිදු කිරීම සඳහා පිරිසක සැලසුම් කිරීම කුටි පිරිසක වේ.

(නිදසුන : අගලුම් කම්හලක පිරිසක සැලසුම් කිරීම)

(උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 02 යි)

(උදාහරණ නොමැති නම් ලකුණු 01 යි)

(iv) (අ) සැලසුම්කරණ ක්‍රියාවලියේ සම්පත් විශ්ලේෂණය මගින් ඇති ප්‍රයෝජන දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 01 යි)

(ආ) අග්‍ර කළමනාකරුවන් සඳහා සංකල්පනාත්මක කුසලතා වඩාත් වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි හේතු දෙකක් දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 යි)

- (අ) 1. සංවිධානයේ පරමාර්ථය හා අරමුණ සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය සම්පත් මොනවාද යන්න විශ්ලේෂණය කළ හැකි වීම
- 2. වර්තමාන හා අනාගත තරගකරුවන්ට සාපේක්ෂව සංවිධානයේ ශක්ති හා දුර්වලතා විග්‍රහ කළ හැකි වීම (මූල්‍ය කළමනාකරණ හා සේවක හැකියාව ආදිය)
- 3. සංවිධානයක ලැබිය හැකි අවස්ථා හා තර්ජන හඳුනාගත හැකි වීම

(කරුණු 02 ට ලකුණු 1/2 වැනින් ලකුණු 01)

www.alevelapi.com

- (ආ) 1. සංවිධානයේ සමස්ථය දැකීමේ හැකියාව වර්ධනය කර ගැනීමට
- 2. ගැටලු තේරුම් ගැනීමට හා විසඳීමේ හැකියාව ලබා ගැනීමට
- 3. දුර දුර්භි බව තීක්ෂණව දැකීමේ හැකිව ලබා ගැනීමට
- 4. දිගුකාලීන උපායමාර්ගික තීරණ ගැනීමට
- 5. සංකීර්ණ අවස්ථා තුළ මතුවන නව අදහස් විශ්ලේෂණය කිරීමට

(කරුණු 02 ට ලකුණු 1 1/2 වැනින් ලකුණු 03)

(v) සරවනාස් පාචනන් නිපදවීමේ සමාගමට අදාළව සත්‍ය හා පුරෝකථනය කරන ලද තොරතුරු පහත වගුවේ දැක්වේ.

විස්තරය	2020 (ගණන)	2021 (පුරෝකථන)
පාචනන් යුගල (ඒකක)	500	1 000
ස්ථාවර පිරිවැය	රු. 212.000	50% කින් වැඩි වේ
විචලන පිරිවැය (පාචනන් යුගලයක)	රු. 200	රු. 200
විකුණුම් මිල (පාචනන් යුගලයක)	රු. 730	රු. 730

2021 වර්ෂය සඳහා පහත දෑ ගණනය කරන්න.

- (අ) මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය
- (ආ) පාචනන් යුගලයක නිෂ්පාදන පිරිවැය
- (ඇ) සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ ඒකක ප්‍රමාණය
- (ඈ) 2020 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ ඒකක ප්‍රමාණයෙහි වෙනස

(අ) මුළු පිරිවැය = ස්ථාවර පිරිවැය + විචලන පිරිවැය

= රු 318,000.00 + රු 200,000.00 (200x1000)

= (212000 + 106000)

= රු. 518,000.00

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය
ලබා $\frac{1}{2}$ ය.
පිරිවැය - $\frac{1}{2}$ ය.

(ආ) පාචනන් යුගලයක නිෂ්පාදන පිරිවැය

මුළු පිරිවැය = යුගලයක නිෂ්පාදන පිරිවැය

= මුළු පිරිවැය

නිෂ්පාදිත ඒකක ගණන

= $\frac{518000}{1000}$

= $\frac{518000}{1000}$

= රු. 518

මුළු $\frac{1}{2}$

(ඉ) සමච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ ඒකක ප්‍රමාණය

$$\text{ස්ථාවර පිරිවැය} = 318000 = \text{ඒකක } 600$$

$$\text{ඒකක දායකය} = 530$$

(ලකුණු 01)

$$(\text{ඒකක දායකය} = \text{ඒකකයක විකුණුම් මිල} - \text{ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය})$$

$$= 730 - 200$$

$$= \text{රු. } 530$$

3700 2

(ඊ) 2020 සමච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ

$$= \text{ස්ථාවර පිරිවැය}$$

$$\text{ඒකක දායකය}$$

$$= 212000$$

$$530$$

$$= \text{ඒකක } 400$$

$$(\text{ඒකක දායක} = \text{ඒකකයක විකුණුම් මිල} - \text{ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය})$$

$$= 730 - 200$$

$$= 530$$

www.alevelapi.com

3700 2

$$\text{වෙනස} : 600 - 400$$

$$= \text{ඒකක } 200$$

(ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය පමණක් නිවැරදි නම් ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(නිවැරදි පිළිතුරට ලකුණු $1 \times 4 = 04$)

6. (i) (අ) නව භාක්ෂණය භාවිත කිරීමේදී ව්‍යාපාරයකට ඇතිවිය හැකි ගැටලු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04)

(ආ) විශේෂිත භාණ්ඩවලින් සාප්පු භාණ්ඩ වෙනස් වන ආකාරය උදාහරණයක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)

- (අ)
1. භාක්ෂණය සිසුන් වෙත පිටවීම
 2. විශාල ආයෝජනයක් අවශ්‍ය වීම
 3. පරිසර දූෂණය මගින් ඇති කරන ගැටළු
 4. හදිසි භාක්ෂණ බිඳ වැටීම හා දෝෂ ඇති වීම නිසා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අඩාල වීම
 5. පුහුණු ශ්‍රමිකයින් නොමැති වීම

(කරුණාවලට $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු)

- (ආ)
1. යම් භාණ්ඩයක් මිලදී ගැනීමට විශේෂ උත්සාහයක් දරයි නම් ඒවා විශේෂිත භාණ්ඩ වන අතර භාණ්ඩවල මිල හා ගුණය සැසඳීමක් කර කාලය වැය කර තෝරා ගන්නා භාණ්ඩ සාප්පු භාණ්ඩ වේ.
 2. විශේෂිත භාණ්ඩවලට සාපේක්ෂව සාප්පු භාණ්ඩවල මිල අඩු වන අතර, විකුණුම් ස්ථානය බහුලය
 3. විශේෂිත භාණ්ඩ සන්නම් නාමයෙන් ඉල්ලා සිටින අතර, සාප්පු භාණ්ඩ විසේ ඉල්ලුම් නොකරයි.
 4. විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහා පාරිභෝගික පක්ෂපාතිත්ව වැඩිවන අතර, සාප්පු භාණ්ඩ සඳහා විසේ නොවේ.

උදා : විදුලි උපකරණ, ඇඳුම් පැළඳුම්, ගෘහ භාණ්ඩ, පාවහන්

(ලකුණු ගණන් ලත් ඇති.)

(වෙනස්කම් 02 කට ලකුණු 02 ක්)

www.alevelapi.com

(ලකුණු 02)

(ii) වෙළෙඳපොළ විසින් නරගකරුවන්ගේ මිලට වඩා 20% ක් අඩුවෙන් තම භාණ්ඩ මිල නියම කරනු ලැබේ.

(අ) ඉහත ආකාරයේ මිල කිරීමේ ක්‍රමයක මූලික අරමුණ කුමක් ද? (ලකුණු 01)

(ආ) එවැනි මිල ක්‍රමයක් මගින් වෙළෙඳපොළේ දළ ලාභයට ඇතිවන බලපෑම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

(අ) වෙළෙඳ පොළ කොටස උපරිම කිරීම නිසා ලාභය වර්ධනය කර ගැනීම

(ලකුණු 01)

(ආ) 1. විකුණුම් අදායම වැඩි වේ.

2. විකුණුම් පිරිවැය අඩුවේ.

3. දළ ලාභය වැඩි වේ.

(ලකුණු 1 x 3 = 03)

- (iii) (අ) වෙළෙඳ ප්‍රවර්ධනය මගින් ව්‍යාපාරයකට ලබාගත හැකි ප්‍රතිලාභ හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 කි)
 (ආ) "පරිභෝගික භාණ්ඩයේ ස්වභාවය අනුව බෙදාහැරීමේ ආරය වෙනස් වේ." මෙම ප්‍රකාශය දැක්වෙන දෙකක් අනුරෝග විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 කි)

- (ආ)
1. හවි නිෂ්පාදිත ගනුදෙනුකරුවන් වෙත හඳුන්වා දීමට
 2. පවතින නිෂ්පාදිතවල අලෙවිය ඉහළ යෑමට
 3. ඉලක්ක ගනුදෙනුකරුවන් නිෂ්පාදිත පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට
 4. තරගකාරීත්වයට කාර්යක්ෂම වීමට
 5. අලෙවිකරණ මිශ්‍රයේ අනෙකුත් විලාසයේ කාර්යක්ෂමතාවය ඊළඟට පවත්වා ගැනීමට
 6. ආයතනයේ ප්‍රතිරෝධය / කීර්තිනාමය ඉහළ නංවාදීමට
 7. අනායත ඉල්ලුම් වර්ධනය කර ගැනීමට

(තරඟු 04 ට ලකුණු ¼ හැරින් ලකුණු 02)

(ආ) ඉක්මනින් නගනු ලබන භාණ්ඩ සඳහා කාපු ආරය හෝ ඒකීය (තනි) බෙදාහැරීමේ ආරය යොදා ගන්නා අතර, කල්පවිත භාණ්ඩ සඳහා ද්විත්ව හෝ ත්‍රිත්ව බෙදා හැරීමේ ආරය යොදා ගනී.

උදා : විලවළු, මල්, පළතුරු වැනි නෂ්ට වන භාණ්ඩ බෙදා හැරීම සඳහා කාපු හෝ ඒකීය බෙදාහැරීමේ ආරය භාවිත වේ.

සීනි, සහල්, පිරි වැනි කල්පවිත භාණ්ඩ බෙදාහැරීමේදී ද්විත්ව හෝ ත්‍රිත්ව බෙදාහැරීමේ ආරය භාවිත වේ.

www.alevelapi.com

- (iv) (අ) මූල්‍ය කළමනාකරණයෙහි පරමුණු හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 කි)
 (ආ) ඊළඟට මූල්‍ය කළමනාකරණය මගින් කොටස්කරුවන්ට ලබාගත හැකි වාසි දෙකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 කි)

- (ආ)
1. ව්‍යාපාර නිමකරුවන්ගේ ව්‍යාපාරය හා සබැඳි අගය (ධනය) උපරිම කිරීම
 2. ලාභය උපරිම කිරීම
 3. කොටස්කරු ඉපයීම් උපරිම කිරීම
 4. දිගු කාලීන මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය තහවුරු කිරීම
 5. ද්‍රවශීලීතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමකට පවත්වා ගැනීම

(ලකුණු ¼ x 4 = ලකුණු 02)

- (හ) 1. ඉහළ මාදිනි මිනිසාගේ හැකියාව
 2. සාරාංශයක් ලෙස ඉහළ යාම / ඉහළ මාදිනි
 3. සමාජයේ ස්ථිරවීමට හේතු වීම

(ලකුණු 1 x 2 = 02)

(ආ) වෙළඳපොළ වටිනාකම මගින් ව්‍යාපාරිකයෙකුට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන හතරක් පැහැදිලි කරන්න.

1. කම්පට වෙළඳ පොළ පිළිබඳව හොඳ අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි වීම
2. උචිත හා කාර්යක්ෂම වෙළඳපොළ අවස්ථා හඳුනා ගත හැකි වීම
3. න්‍යායාන සහ සීමිත සම්පත් සම්බන්ධයෙන් හා කාර්යක්ෂම ලෙස යොදා ගත හැකි වීම
4. න්‍යායානවල වෙළඳපොළ පිළිබඳ හා අවදානම් අවම කර ගත හැකි වීම
5. අලෙවිකරණ වැඩි කර ගත් විටත් සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම

(ලකුණු 1 x 4 = 04)

7. (අ) පහත ඇති කොටස්, අනුපාත පහත සඳහන් එක් එක් අනුපාත ගණනය කරන්න.

	රු.
මුද්ධ ලාභය (බදු පෙර)	60 000
වර්ධන ලාභය	15 000
වර්ධන කොටස්	200 000
සාමාන්‍ය කොටස්	300 000
විකුණුම්	100 000
කොටස් ප්‍රභූ ආදායම් බදු	10 000
ණය පොලිය	5 000

- (ආ) මුද්ධ ලාභ අනුපාතය
- (ආ) සීමිත මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය
- (ආ) ණය සීමිතවීමේ අනුපාතය
- (ආ) පොලී පවරණ අනුපාතය

(ආ) මුද්ධ ලාභ අනුපාතය = $\frac{\text{බදු පෙර මුද්ධ ලාභය}}{\text{විකුණුම්}} \times 100$

$$= \frac{60,000}{100,000} \times 100$$

$$= 60\%$$

කොටස් 2

(ආ) නිෂ්පාදන මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය = $\frac{\text{බදු පහ ඉදිරි මාසය} - \text{මාසාංශය}}{\text{නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය}} \times 100$

$$= \frac{50000 - 15000}{300000} \times 100$$

$$= \frac{35000}{300000} \times 100$$

$$= 11.66\%$$

පහය 1/2
අනු 1/2

(ඈ) ණය නිෂ්චාරිත අනුපාතය = $\frac{\text{ස්ථිර පොලියක් කොටස ප්‍රාග්ධනය}}{\text{නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය}} \times 100$

$$= \frac{200,000}{300000} \times 100$$

$$= 66.6\%$$

පහය 1/2
0-66

(ඊ) පොලී ආවරණ අනුපාතය = $\frac{\text{පොලී හා බදුවලට පෙර මාසය පොලිය}}{\text{පොලිය}}$

$$= \frac{65000}{5000}$$

$$= 13 \text{ වාර}$$

පහය 1/2

(පිළිතුර නිවැරදි නම් ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය පමණක් නිවැරදි නම් 1/2 x 4 = 02)

(ii) (අ) 'සංචිත ප්‍රාග්ධනීකරණය' යනු කුමක් ද?

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) රජයේ පුද්ගලිකත් හි ආයෝජනය කිරීමෙන් ආයෝජනයකට හට ඇතිවන වාසි හතරක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ඇ) සමාගම් සතුව පවතින සංචිත කොටස් ප්‍රාග්ධනය වටහා පත් කිරීමය. මේ මගින් කොටස් නිෂ්පාදන මට්ටම අනුපාතයකට හව කොටස් ලැබීමක් සිදුවන අතර, සමාගමෙහි ප්‍රධාන ප්‍රාග්ධනය ද වැඩිවීමක් සිදු වේ.

(ලකුණු 02)

(ආ) 1. ඉහළ හා ස්ථාවර පොළියක් (ප්‍රතිලාභ) හිමි වීම

2. රජයේ ආරක්ෂාව ලැබීම

3. ආයෝජන අවස්ථාවේදීම් ප්‍රතිලාභ හිමි වීම

4. ආයෝජනයේ අවධානම් ඉතා අඩු මට්ටමක පැවතීම

5. ඉහළ ප්‍රවේශ්‍යතාවයක් පැවතීම

6. කල්පිරීමට පෙර වට්ටම් කර ගත හැකි වීම

7. බදු සහන හිමි වීම

8. සුරැකුම්පත් ඇප සුරැකුම් ලෙස භාවිත කළ හැකි වීම

(ලකුණු $1/2 \times 4 =$

(iii) (අ) ආයෝජනයන් නව කොටස් මිල දර්ශක වැදගත්වීමට හේතු හඳුන්වා දෙන කාරණා

(ආ) භාවිතා වන පදනම් මත සේවකයන් බඳවා ගැනීමෙන් ව්‍යාපාරයකට අත්වන වාසි දෙසක් විස්තර කරන්න.

iii (අ) 1. ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව යම් අවබෝධයක් ලැබිය හැකි වීම

2. ආර්ථිකයෙහි සමාගම්වල ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව යම් අවබෝධයක් ලැබිය හැකි වීම

3. ආයෝජන තීරණ ගැනීමේ දී ආධාර කර ගත හැකි වීම

4. වෙනත් රටවල කොටස් වෙළෙඳපොළ තත්ත්වයන් සමඟ සැසඳිය හැකි වීම

(ලකුණු $1/2 \times 4 =$ ලකුණු

(ආ) 1. සේවක පිරිවැය අඩු වීම / *අඩු වීමක් ඇතිවීම*

2. සේවකයන් අවශ්‍ය ඕනෑම වෙලාවක ඉවත් කළ හැකි වීම

3. නව නිලධාරීන් ලබා ගත හැකි වීම

4. සේවකයන් සම්බන්ධ දිගුකාලීන බැඳීමක් නොමැති වීම

5. වඩාත් හොඳ සේවකයන් ලබා ගත හැකි වීම

6. වීම සේවකයන්ගේ වෘත්තීය ආචාර ධර්ම යහපත්වීම ව්‍යාපාරයට ධනාත්මක බල පෑම

7. මුදල් ඉතිරි කර ගත හැකි වීම

(ලකුණු $01 \times 02 =$ ලකුණු

*අඩු වීමක් ඇතිවීම $1/2 \times 2 = 1$
බැඳීම $2 = 1/2 \times 2 = 1$*

- (iv) (අ) කාර්යසාධනය ඇගයීමෙන් පසු සේවක සංවලනය සිදුකළ හැකි ආකාර හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 කි)
 (ආ) 'සේවක ප්‍රවාසිතාව' හා 'සේවක පිරිවැටුම' අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 02 කි)

- (අ)
1. උසස් කිරීම
 2. මාරු කිරීම
 3. සේවය හවහාලීම
 4. සේවය අවසන් කිරීම
 5. *සේවයේ වෙනසක්*

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) සේවකයන් සේවයට හොඳමනිම හා සේවයට පැමිණ සේවය නොසැපයීම නිසා ආයතනයට සේවය අහිමි වී යාම සේවක ප්‍රවාසිතාවය වන අතර, සේවකයා ස්වේච්ඡාවෙන් හෝ එසේ නොමැතිව රැකියාවෙන් ඉවත් වීමේ සිදුකරන සේවක පිරිවැටුමයි.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරට ලකුණු 02 කි)

- (v) ආයතනයක මානව සම්පත් ඉල්ලුම් කෙරෙහි බලපානු ලබන සාධක හතරක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 කි)
 (මුළු ලකුණු 20 කි)

1. භාණ්ඩය හෝ සේවාව සඳහා වූ ඉල්ලුම
2. ආයතනයේ පරමාර්ථ
3. ආයතනය භාවිත කරනු ලබන නිෂ්පාදන ක්‍රමය
4. අනාගත සේවක විශ්‍රාම යාම, ඉල්ලා අස්වීම්, උසස් වීම්, ඉවත් කිරීම්, සේවය අවසන් කිරීම්
5. ආයතනයේ වර්තමාන හා අනාගත මූල්‍ය තත්ත්වය
6. ආර්ථික, සමාජීය, දේශපාලන හා භෞතික පරිසරය

7. *තාක්ෂණික හැකියාව*

(ලකුණු $1 \times 4 =$ ලකුණු 04)

*තාක්ෂණික හැකියාව - 2
 ව්‍යාපෘතිකරණ - 2*

8. (i) (අ) අන්තර්ජාල බැංකු සේවාව මගින් ව්‍යාපාරිකයෙකු හට ඇතිවන වාසි දෙකක් සහ අවාසි දෙකක් දක්වන්න.
- (ආ) 'පරිගණක ආරක්ෂක තර්ජන' යන්න හඳුන්වා, එවැනි තර්ජන දෙකක් නම් කරන්න.

(අ) වාසි

01. පහසු හා වේගවත් වීම
02. දුවසේ ඕනෑම වේලාවක ගනුදෙනු කල හැකි වීම (පැය 24 තුළම)
03. පිරිවැය අවම වීම
04. කාලය ඉතිරි වීම
05. මුදල් ගෙව යාමේ අවදානම අඩු වීම
06. බැංකු ගනුදෙනු පිළිබඳව ඕනෑම අවස්ථාවක දී තොරතුරු ලබා ගත හැකි වීම
(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු)

අවාසි

01. බැංකු තොරතුරුවල රහස්‍යභාවය සම්බන්ධව ආරක්ෂා නොවීම නිසා අවදානම ඉහළ වීම
02. අන්තර්ජාල බැංකු කටයුතු පිළිබඳව දැනුම තිබිය යුතු වීම
03. අන්තර්ජාල පහසුකම් පැවතිය යුතු වීම
04. ගනුදෙනුවලදී වංචා සිදු විය හැකි වීම
05. තාක්ෂණික බාධා ඇති වීම
(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු)

(ආ) පරිගණක පද්ධතියක සහ වී ආශ්‍රිත ආරක්ෂාව පිළිබඳව ඇති විය හැකි අවදානම් පිළිබඳව තර්ජන
(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු)

01. වෛරස බලපෑම සිදුවිය හැකි වීම
02. (Hacking) පරිගණක අවහිරකරණය
03. දත්ත සොරා ගැනීම
04. පරිගණකය සොරකම් කල හැකි වීම
05. පරිගණක පද්ධතියට අනවසර පිවිසීම

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු)

(ii) (අ) එලදායි නොපතුරු පද්ධතියක් මගින් ඉටුකප ගැනීමට අපේක්ෂිත කාර්යයන් ගතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) සේවකයින් විසින් දැනුම් මට්ටමේ නොපතුරු පද්ධතිය භාවිත කරන්නේ කුමන අරමුණක් සඳහා දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

- (ඇ) 1. අදාළ පාර්ශවයන්ට නිවැරදිව තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම
 2. නිෂ්පාදිත ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීමට සහය වීම
 3. ආයතනයේ පිරිවැය අවම කර ගැනීමට සහය වීම
 4. තරඟකාරීත්වයට සාර්ථකව මුහුණදිය හැකි වීම
 5. කළමනාකරණ කාර්යයන් හි සාර්ථක බව තහවුරු වීම
 6. අවශ්‍ය කවර හෝ අවස්ථාවකදී අවශ්‍ය පාර්ශවයන්ට අදාළ තොරතුරු ලබා දීම
 (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ඈ) නව දැනුම් ගවේෂනය, සංවිධානය හා සමෝධානය කිරීම සඳහා
 අදාළ අයුතු ලෙසින් සැලැස් (සම්පූර්ණ පිළිතුරට ලකුණු 02 යි)

(iii) (අ) මූල්‍ය සැලැස්මක් ව්‍යාපාරයකට වැදගත් වන ආකාරය කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

(ආ) සැස්මකින් තුළ මුදල් ප්‍රවාහය ව්‍යවසායකයකු සඳහා වැදගත් වන්නේ කෙසේ දැයි හේතු තරම් ඇසුරෙන් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි)

- (ඇ) 1. ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් ප්‍රමාණය නිගමනය කිරීමට හා සම්පාදනය කර ගැනීමට
 2. ව්‍යාපාරයේ අරමුදල් ආයෝජනය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට
 3. මුදල් උණනාවක් ඇතිවිය හැකි කාලය හඳුනාගෙන ඊට පිළියම් යෙදීමට
 4. මුදල් අතිරික්තයක් ඇතිවන කාලය හඳුනාගෙන එම මුදල් එලදායි කටයුතුවල යෙදවීමට
 (ලකුණු $01 \times 2 =$ ලකුණු 02)

- (ඈ) 1. අනාගත කාලවිච්ඡේදයක් තුළදී ව්‍යාපාරයට මුදල් ගලා වීම් සහ ගලායාම් පුරෝකථනය කළ හැකි වීම
 2. කාලවිච්ඡේදය අවසානයේ මුදල් ශේෂය පුරෝකථනය කළ හැකි වීම
 3. මුදල් ගලා වීම් සහ ගලා යාම් වල ප්‍රවණතා හා රටා කලින් හඳුනාගත හැකි වීම
 4. මුදල් ලබා ගත හැකි හා මුදල් යෙදවිය යුතු මාර්ග පිළිබඳ කලින් සැලසුම් කර ගත හැකි වීම
 (ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(iv) (අ) ව්‍යාපාරයක කාරක ප්‍රාග්ධනය වර්ධනය කරගත හැකි ආකාර දෙකක් ලියන්න.
 (ආ) කොළඹ කොටස් හුවමාරුවේ උද්ධේෂ්‍යයන් සමාගමක් එම කන්තටයෙන් ඉවත් කිරීමේ බලපාන හේතු දෙකක් දක්වා, ඒවා පැහැදිලි කරන්න.

- (අ)
1. අතිරේක ලාභ වර්ධනය මගින්
 2. අත්පිට විකුණුම් ඉහළ දැමීම මගින්
 3. දිගුකාලීන ණය ගැනීම් වැඩි කිරීමෙන්
 4. කෙටිකාලීන වගකීම්, දිගුකාලීන වගකීම් බවට පත් කිරීම මගින්
 5. දිගුකාලීන වත්කම් අලෙවිය මගින්
 6. මුදලට කොටස් විකිණීම මගින්

(ලකුණු 1/2 x 2)

- (ආ)
1. ප්‍රමාණවත් පරිදි ප්‍රාග්ධනීකරණය සිදු නොවීම
 2. කොටස් මිල අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට නොපැවතීම
 3. ආයතනය බංකොලොත් වීම
 4. ගෙවිය යුතු මුදල් හිසි පරිදි නොගෙවීම
 5. කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි අවශ්‍යතාවයන් ඉටු කිරීම පැහැර හැරීම
 6. අසාධාරණ වෙළෙඳපිළිවෙත් යොදා ගැනීම
 7. ව්‍යාපාර සංයෝජන සහ විකාබන්ධ වීම

(ලකුණු 1 1/2 x 2 = ලකුණු)

(v) පුද්ගලයෙක් තමන් සතු මුදලින් කොටසක් කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි හෝ වාණිජ බැංකු ස්ථානවල තැන්පතු සඳහා ආයෝජනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. එම විකල්ප ආයෝජන මාර්ග දෙකෙහි ඇති වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

(කොටස් වෙළෙඳපොළේ වාසි දෙකක් සඳහා)

www.alevelapi.com කොටස් වෙළෙඳ පොළ

<u>වාසි</u>	<u>අවාසි</u>
01. ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලැබීම	01. කොටස් මිල පහල යා හැකි වීම
02. ප්‍රාග්ධන ලාභ ලැබිය හැකි වීම	02. ලාභ නොමැති අවස්ථාවලදී ලාභ නොලැබීම
03. ලාභාංශ අදායම් ලබා ගත හැකි වීම	03. අවදානම් වැඩි වීම
04. සාමාන්‍ය කොටස් මිලදී ගත් විට පහේද බලය ලැබීමෙන් සමාගම්වල පාලනයට සම්බන්ධ විය හැකි වීම	04. ලාභාංශ අදායම් මත බදු අය කිරීම
05. ප්‍රාග්ධන ලාභ බදුවලින් හිදුහස් වීම	

(වාසි 01 කට ලකුණු 01)

(අවාසි 01 කට ලකුණු 01)

ස්ථාවර තැන්පතු

වාසි

අවාසි

01. අවධානම අඩු වීම

01. කල්පිරීමට පෙර මුදල් ලබා ගතහොත් පොලිය අඩු වීම

02. ස්ථාවර පොලියක් ලැබීම

02. පොලියට අමතරව වෙනත් ප්‍රතිලාභ නොමැති වීම

03. දුර්වලතාව ඉහළ වීම

04. ඇපයට තබා ණය ලබා ගත හැකි වීම

05. තමන්ට අවශ්‍ය කාලසීමාව සඳහා තැන්පත් කළ හැකි වීම

(වාසි 01 කට ලකුණු 01)

(අවාසි 01 කට ලකුණු 01)

Handwritten signature

www.alevelapi.com